

Forslag til Rådets direktiv om fastsættelse af minimumsstandarder for anerkendelse af tredjelandsstatsborgere og statsløse som flygtninge, eller som personer, der af anden grund behøver international beskyttelse

(2002/C 51 E/17)

KOM(2001) 510 endelig udg. — 2001/0207(CNS)

(Forelagt af Kommissionen den 30. oktober 2001)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 63, stk. 1, nr. 1), litra c), nr. 2, litra a), og nr. 3), litra a),

under henvisning til forslag fra Kommissionen,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget, og

ud fra følgende betragtninger:

(1) Udformningen af en fælles politik på asylområdet, herunder et fælles europæisk asylsystem, udgør en integrerende del af Den Europæiske Unions målsætning om gradvis at indføre et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed, der er åbent for personer, som, tvunget af omstændighederne, legitimt søger beskyttelse i Den Europæiske Union.

(2) Det Europæiske Råd nåede på sit særlige møde i Tammerfors den 15. og 16. oktober 1999 til enighed om at arbejde for oprettelsen af et fælles europæisk asylsystem, som bygger på en fuldstændig og inklusiv anvendelse af Genève-konventionen om flygtninges retsstilling af 28. juli 1951, som suppleret ved New York-protokollen af 31. januar 1967, således at princippet om non-refoulement overholdes, og det garanteres, at ingen sendes tilbage til forfølgelse.

(3) Genève-konventionen og den tilhørende protokol udgør hovedhjørnesteinen i det internationale retssystem til beskyttelse af flygtninge.

(4) Det hedder i Det Europæiske Råds konklusioner fra Tammerfors, at et fælles europæisk asylsystem på kort sigt bør omfatte en indbyrdes tilnærmelse af bestemmelserne om anerkendelse af flygtningestatus og indholdet af denne status.

(5) Det hedder endvidere i Det Europæiske Råds konklusioner fra Tammerfors, at bestemmelser om flygtningestatus bør suppleres med foranstaltninger vedrørende subsidiære former for beskyttelse, som giver enhver person, der har behov for en sådan beskyttelse, en passende status.

(6) Hovedformålet med dette direktiv er at sikre, at der findes et minimum af beskyttelse i alle medlemsstater for personer med et reelt behov herfor, fordi de ikke med rimelighed kan regne med beskyttelse fra deres oprindelsesland eller det sædvanlige opholdsland.

(7) Dette direktiv respekterer de grundlæggende rettigheder og følger de principper, som bl.a. anerkendes i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder. Direktivet tilsigter navnlig, at asylansøgere og deres ledsagende familiemedlemmers menneskelige værdighed og ret til asyl respekteres fuldt ud, og at de nyder beskyttelse i tilfælde af flytning, udvisning eller udlevering, samt at anvendelsen af charterets artikel 1, 18 og 19 fremmes.

(8) Dette direktiv skal gennemføres under overholdelse af medlemsstaternes eksisterende internationale forpligtelser i henhold til menneskerettighedsinstrumenterne.

(9) Dette direktiv anfægtet i øvrigt ikke protokollen om asyl for statsborgere i Den Europæiske Unions medlemsstater, der findes som bilag til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab.

(10) Anerkendelsen af flygtningestatus er deklatorisk.

(11) The Handbook on Procedures and Criteria for Determining Refugee Status (håndbogen om procedurer og kriterier for fastslåelse af flygtningestatus) fra De Forenede Nationers Højkommisariat for Flygtninge giver medlemsstaterne en værdifuld vejledning i forbindelse med anerkendelse af flygtningestatus i henhold til Genève-konventionens artikel 1.

(12) Der bør fastsættes minimumsstandarder for definitionen og indholdet af flygtningestatus som en vejledning til medlemsstaternes kompetente nationale myndigheder i forbindelse med anvendelse af Genève-konventionen.

(13) Det er nødvendigt at indføre en fælles begrebsfastsættelse af kriterierne for anerkendelse af asylansøgere som flygtninge i overensstemmelse med Genève-konventionens artikel 1.

(14) Det er navnlig nødvendigt at indføre en fælles opfattelse af begreberne: beskyttelsesbehov, der opstår på stedet (sur place); årsager til overlast og beskyttelse; national beskyttelse; og forfølgelse, herunder grunde til forfølgelse.

- (15) Det er navnlig nødvendigt at indføre en fælles opfattelse af forfølgelsesgrunden »tilhørsforhold til en given social gruppe«, hvis fortolkning skal omfatte såvel grupper, der kan være defineret i forhold til visse fundamentale egenskaber, f.eks. køn og seksuel orientering, som grupper, f.eks. fagforeninger, bestående af personer, som har fælles baggrund eller karaktertræk, der er så grundlæggende for identitet eller bevidsthed, at sådanne personer ikke bør tvinges til at opgive deres tilhørsforhold.
- (16) Det er navnlig nødvendigt, at medlemsstaterne ved vurderingen af mindreåriges ansøgning om international beskyttelse tager højde for børnespecifikke former for forfølgelse, f.eks. indrullering af børn i hære, handel med henblik på seksuel udnyttelse og tvangsarbejde.
- (17) Der bør også fastsættes minimumsstandarder for definition og indhold af subsidiær beskyttelsesstatus. Ordningen med subsidiær beskyttelse bør være et supplement og en tilføjelse til beskyttelsesordningen for flygtninge som indeholdt i Genève-konventionen.
- (18) Det er nødvendigt at indføre kriterier for anerkendelse af personer, der søger om international beskyttelse, som berettiget til subsidiær beskyttelsesstatus. Kriterierne bør hentes fra de internationale forpligtelser i henhold til menneskerettighedsinstrumenter og eksisterende former for praksis i medlemsstaterne.
- (19) Den indbyrdes tilnærmelse af reglerne for anerkendelse og indhold af flygtningestatus og subsidiær beskyttelse bør medvirke til at begrænse asylansøgere sekundære bevægelser mellem medlemsstaterne, hvor sådanne bevægelser udelukkende sker på grund af forskelle i de retlige rammer.
- (20) Direktivet bør ikke berøre de betingelser, hvorunder medlemsstaterne i overensstemmelse med deres egen nationale lovgivning kan give personer tilladelse til indrejse eller fortsat ophold på deres område, hvis de pågældendes sikkerhed ville være i fare ved en tilbagevenden til deres eget land på grund af omstændigheder, som ikke er omfattet af dette direktiv.
- (21) Det ligger i sagens natur, at medlemsstaterne, da der er tale om minimumsstandarder, har beføjelser til at indføre eller opretholde gunstigere bestemmelser for personer, der søger om international beskyttelse, når en sådan ansøgning anses for at være begrundet med, at den pågældende enten er flygtning efter Genève-konventionens artikel 1, afsnit A, eller på anden måde har behov for international beskyttelse.
- (22) I overensstemmelse med traktatens artikel 2 og artikel 3, stk. 2 sigter dette direktiv med hensyn til formål og indhold mod at fjerne uligheder og fremme ligestilling mellem mænd og kvinder.
- (23) Medlemsstaterne bør først og fremmest tage hensyn til »barnets tarv« ved gennemførelsen af dette direktiv.
- (24) Anvendelsen af dette direktiv bør evalueres regelmæssigt.

- (25) Målene for dette direktiv, nemlig indførelse af minimumsstandarder for indrømmelse af international beskyttelse til tredjelandstatsborgere og statsløse i medlemsstaterne kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne og kan derfor på grund af foranstaltningens omfang eller virkninger bedre gennemføres på fællesskabsplan; Fællesskabet kan derfor træffe foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, jf. traktatens artikel 5. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går dette direktiv ikke udover, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål —

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

KAPITEL I

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Artikel 1

Emne

Formålet med dette direktiv er at fastsætte minimumsstandarder for anerkendelse af tredjelandstatsborgere og statsløse som flygtninge eller som personer, der af anden grund behøver international beskyttelse.

Artikel 2

Definitioner

I dette direktiv forstås ved:

- a) »international beskyttelse«: flygtningestatus og subsidiær beskyttelsesstatus
- b) »Genève-konventionen«: konventionen om flygtninges retsstilling, undertegnet i Genève den 28. juli 1951, som suppleret ved New York-protokollen af 31. januar 1967
- c) »flygtning«: en tredjelandstatsborger eller statsløs, der opfylder kravene i Genève-konventionens artikel 1, afsnit A, og i dette direktivs kapitel II og III
- d) »flygtningestatus«: den status, en medlemsstat indrømmer en person, der er flygtning, og som får adgang til og/eller tilladelse til at forblive og opholde sig som sådan på denne medlemsstats område
- e) »person, der er berettiget til subsidiær beskyttelse«: en person, der ikke kan opnå flygtningestatus, men som på anden måde opfylder bestemmelserne vedrørende international beskyttelse som beskrevet i kapitel II og IV i dette direktiv
- f) »subsidiær beskyttelsesstatus«: den status, en medlemsstat indrømmer en tredjelandstatsborger eller statsløs, der er berettiget til subsidiær beskyttelse, og som på det grundlag kan indrejse og/eller opholde sig i denne medlemsstats område

- g) »ansøgning om international beskyttelse«: en anmodning fra en tredjelandstatsborger eller statsløs om beskyttelse fra en medlemsstat, når der er grundlag for at antage, at ansøgeren er flygtning eller berettiget til subsidiær beskyttelse. Enhver ansøgning om international beskyttelse formodes at være en asylansøgning, medmindre ansøgeren udtrykkeligt anmoder om anden form for beskyttelse, som kan søges særskilt
- h) »asylansøgning«: en anmodning fra en tredjelandstatsborger eller statsløs om international beskyttelse fra en medlemsstat, når der er grundlag for at antage, at ansøgeren er flygtning efter Genève-konventionens artikel 1, afsnit A
- i) »ansøgning om subsidiær beskyttelse«: en anmodning fra en tredjelandstatsborger eller statsløs om international beskyttelse fra en medlemsstat, når der ikke er grundlag for at antage, at ansøgeren er flygtning efter Genève-konventionens artikel 1, afsnit A, eller hvis der er givet afslag på en anmodning herom, og når der er grundlag for at antage, at ansøgeren er berettiget til subsidiær beskyttelse
- j) »fami­liemedlem«:
- i) ægtefællen eller samleveren, som har et varigt forhold til ansøgeren, hvis ugifte par i den pågældende medlemsstats lovgivning eller praksis sidestilles med gifte par
- ii) børn af det par, der er nævnt i led i), eller af ansøgeren alene, på betingelse af, at de er ugifte og afhængige, men uden hensyn til om de er født i eller uden for ægteskab eller er adopteret
- iii) andre nære slægtninge, som levede sammen som en del af familieenheden på tidspunktet for udrejse fra oprindelseslandet, og som var helt eller hovedsagelig afhængige af ansøgeren på det pågældende tidspunkt
- k) »ledsagende familiemedlemmer«: de familiemedlemmer til ansøgeren, der befinder sig i samme medlemsstat i forbindelse med asylansøgningen
- l) »uledsagede mindreårige«: tredjelandstatsborgere og statsløse under 18 år, som rejser ind i en medlemsstats område uden at være ledsaget af en myndig person, der er ansvarlig for dem enten retligt eller efter sædvane, og så længe de ikke i praksis er i en sådan persons varetægt; begrebet omfatter også mindreårige, der efterlades uden ledsagelse, efter at de er rejst ind på medlemsstaternes område
- m) »opholdstilladelse«: en hvilken som helst formel tilladelse, udstedt af en medlemsstats myndigheder og som foreskrevet af medlemsstatens lovgivning, som giver en tredjelandstatsborger eller statsløs ret til at opholde sig på medlemsstatens område

- n) »oprindelsesland«: det land, hvor ansøgeren er statsborger eller har haft sædvanligt opholdssted.

Artikel 3

Anvendelsesområde

Dette direktiv finder anvendelse på alle tredjelandstatsborgere og statsløse, der søger om international beskyttelse ved grænsen til eller på en medlemsstats område, disses ledsagende familiemedlemmer samt alle, der modtager en sådan beskyttelse.

Artikel 4

Gunstigere bestemmelser

Medlemsstaterne kan indføre eller opretholde gunstigere standarder for fastsættelse af, hvem der kan anerkendes som flygtninge eller som personer med behov for subsidiær beskyttelse, og for fastsættelse af indholdet af international beskyttelse, for så vidt som disse standarder er forenelige med dette direktiv.

KAPITEL II

RET TIL INTERNATIONAL BESKYTTELSE

Afsnit 1

International beskyttelse

Artikel 5

Elementerne i international beskyttelse

1. Flygtningestatus indrømmes alle tredjelandstatsborgere, som i kraft af en velbegrun­det frygt for forfølgelse på grund af race, religion, nationalitet, tilhørsforhold til en given social gruppe eller politisk anskuelse opholder sig uden for det land, hvor den pågældende er statsborger, og som ikke kan eller, på grund af en sådan frygt, ikke vil påberåbe sig dette lands beskyttelse, og alle statsløse personer, som opholder sig uden for det land, hvor de tidligere har haft sædvanligt ophold, og som ikke kan eller, på grund af en sådan frygt, ikke vil vende tilbage til dette land.

2. Medmindre andet er fastsat i eksisterende forfatningsmæssige forpligtelser, indrømmes der subsidiær beskyttelse til alle tredjelandstatsborgere og statsløse, som ikke kan anerkendes som flygtninge i henhold til kriterierne i dette direktivs kapitel III, eller hvis ansøgning om international beskyttelse udtrykkeligt er indgivet på et grundlag, der ikke omfattede Genève-konventionen, og som i kraft af en velbegrun­det frygt for alvorlig og uberettiget overlast, som beskrevet i artikel 15, har været tvunget til at flygte eller opholde sig uden for oprindelseslandet og ikke kan eller, på grund af en sådan frygt, ikke vil underkaste sig dette lands beskyttelse.

3. Ansøgerens frygt for forfølgelse eller anden alvorlig og uberettiget overlast i oprindelseslandet skal vurderes i henhold til afsnit 2.

Artikel 6

Udvidelse af international beskyttelse til at omfatte ledsagende familiemedlemmer

1. Medlemsstaterne sikrer, at ledsagende familiemedlemmer er berettiget til samme status som den, der søger om international beskyttelse.
2. Stk. 1 finder ikke anvendelse, hvis det ledsagende familiemedlem er udelukket fra flygtninge- eller subsidiær beskyttelsesstatus i henhold til kapitel III og IV.

Afsnit 2

Vurdering af ansøgerens frygt for forfølgelse eller anden alvorlig og uberettiget overlast

Artikel 7

Vurdering af ansøgninger om international beskyttelse

Ved vurdering af en ansøgers frygt for forfølgelse eller anden alvorlig og uberettiget overlast tager medlemsstaterne som et minimum højde for følgende forhold:

- a) Alle relevante kendsgerninger vedrørende oprindelseslandet på det tidspunkt, hvor der træffes afgørelse om ansøgningen.
- b) Hvorvidt ansøgerens frygt for forfølgelse eller anden alvorlig og uberettiget overlast i oprindelseslandet er objektivt godtgjort, i og med at der er rimelig sandsynlighed for, at ansøgeren vil blive forfulgt eller på anden måde lide alvorlig og uberettiget overlast, hvis den pågældende sendes tilbage til oprindelseslandet.
- c) Hvorvidt ansøgeren allerede har været udsat for forfølgelse, anden alvorlig og uberettiget overlast eller direkte trusler om forfølgelse eller anden alvorlig og uberettiget overlast, i og med at dette indebærer en stærk formodning for at ansøgeren kan blive udsat for yderligere forfølgelse eller overlast i fremtiden.
- d) Ansøgerens personlige stilling og forhold, herunder faktorer som baggrund, køn, alder, helbredstilstand og handicap med henblik på at vurdere forfølgelsens eller overlasterens alvor. I tilfælde, hvor forfølgelsesmetoden er kønsspecifik eller børnespecifik, skal der tages højde for den kendsgerning, at forfølgelse som omhandlet i Genève-konventionen kan tage form af seksuel vold eller andre kønsspecifikke midler.
- e) Hvorvidt der er troværdig dokumentation for, at der i oprindelseslandet gælder eller rent faktisk anvendes love eller andre retsfor skrifter, som tillader eller tolererer, at ansøgeren forfølges eller udsættes for anden alvorlig og uberettiget overlast.

Artikel 8

Behov for international beskyttelse, som opstår på stedet

1. En velbegrunnet frygt for forfølgelse eller alvorlig og uberettiget overlast kan være baseret på begivenheder, der har fundet sted, efter at ansøgeren har forladt oprindelseslandet.
2. En velbegrunnet frygt for forfølgelse eller alvorlig og uberettiget overlast kan være baseret på aktiviteter, som ansøgeren har deltaget i, efter at den pågældende har forladt oprindelseslandet, medmindre det er godtgjort, at sådanne aktiviteter udelukkende havde til formål at skabe de nødvendige betingelser for at indgive ansøgning om international beskyttelse. Dette er ikke tilfældet, hvis de tilgrundliggende aktiviteter er et udtryk for og en videreførelse af holdninger, som ansøgeren havde i oprindelseslandet, og vedrører grundene til anerkendelse af behovet for international beskyttelse.

Artikel 9

Årsager til overlast og beskyttelse

1. Medlemsstaterne skal anse frygt for forfølgelse eller på anden måde uberettiget overlast som velbegrunnet, uanset om truslen om forfølgelse eller anden alvorlig og uberettiget overlast stammer fra:
 - a) staten
 - b) parter eller organisationer, der kontrollerer staten
 - c) ikke-statslige aktører, hvor staten ikke kan eller ikke vil yde effektiv beskyttelse.
2. Ved vurdering af den statslige beskyttelses effektivitet i forbindelse med trusler om forfølgelse eller anden alvorlig og uberettiget overlast fra ikke-statslige aktørers side tager medlemsstaterne i betragtning, om det pågældende land tager rimelige skridt til at forhindre forfølgelse eller tilføjelse af overlast, og om ansøgeren har rimelig adgang til en sådan beskyttelse. Der skal være etableret et system til beskyttelse i hjemlandet og et maskineri til påvisning, retsforfølgning og afstraffelse af handlinger, der udgør forfølgelse eller anden alvorlig og uberettiget overlast. Hvis der er en effektiv statslig beskyttelse, anses en sådan frygt for forfølgelse eller anden alvorlig, uberettiget overlast for at være ubegrundet, og medlemsstaterne anerkender ikke behovet for beskyttelse i disse tilfælde.
3. I forbindelse med dette direktiv kan »statslig« beskyttelse også ydes af internationale organisationer og stabile statsliggende myndigheder, som kontrollerer et klart afgrænset område af betydelig størrelse og stabilitet, og som kan og vil håndhæve rettigheder og beskytte en person mod overlast på linje med en internationalt anerkendt stat.

Artikel 10

National beskyttelse

1. Når medlemsstaterne har fastslået, at frygten for forfølgelse eller på anden måde alvorlig og uberettiget overlast er velbegrunderet, kan de undersøge, om denne frygt er klart begrænset til en specifik del af oprindelseslandets område, og i så fald om ansøgeren med rimelighed kan sendes tilbage til en anden del af landet, hvor der ikke vil være velbegrunderet frygt for forfølgelse eller på anden måde alvorlig og uberettiget overlast.

Gennemførelsen af denne undersøgelse bør være baseret på en kraftig formodning om, at national beskyttelse ikke er et velegnet alternativ til international beskyttelse, hvis forfølgeren er den nationale regering eller er tilknyttet denne.

2. Ved undersøgelsen af om en ansøger med rimelighed kan sendes til en anden del af landet i overensstemmelse med stk. 1, tager medlemsstaterne højde for de sikkerhedsmæssige, politiske og sociale forhold, der hersker i den del af landet, herunder overholdelsen af menneskerettighederne, samt for ansøgerens personlige forhold, herunder alder, køn, helbred, familiesituation og etniske, kulturelle og sociale tilhørsforhold.

KAPITEL III

ANERKENDELSE AF FLYGTNINGESTATUS

Artikel 11

Forfølgelsens art

1. Ved afgørelsen af, om en velbegrunderet frygt for forfølgelse er objektivt godtgjort, omfatter begrebet forfølgelse som et minimum en af følgende situationer:

- a) Udsættelse for alvorlig og uberettiget overlast eller diskrimination på grund af race, religion, nationalitet, politisk anskuelse eller tilhørsforhold til en given social gruppe, som er tilstrækkelig alvorlig i kraft af sin karakter, eller fordi den finder sted gentagne gange, og derved udgør en betydelig risiko for ansøgerens liv, frihed eller sikkerhed eller forhindrer ansøgeren i at leve i oprindelseslandet.
- b) Juridiske, administrative, politimæssige og/eller retlige foranstaltninger, hvis disse er udformet eller gennemføres på en diskriminatorisk måde på grund af race, religion, nationalitet, politisk anskuelse eller tilhørsforhold til en given social gruppe, samt hvis de udgør en betydelig risiko for ansøgerens liv, frihed eller sikkerhed eller forhindrer ansøgeren i at leve i oprindelseslandet.
- c) Retsforfølgning eller straf for en forbrydelse på grundlag af race, religion, nationalitet, politiske anskuelse eller tilhørsforhold til en given social gruppe i tilfælde, hvor:

i) ansøgeren nægtes adgang til retsmidler eller idømmes en uforholdsmæssig eller diskriminatorisk straf

ii) forbrydelsen, for hvilken ansøgeren risikerer retsforfølgning eller straf, er et udslag af, at udøvelsen af grundlæggende frihedsrettigheder gøres strafbar.

d) Retsforfølgning eller straf for at nægte at indfri en generel forpligtelse til at gøre militærtjeneste med begrundelser i race, religion, nationalitet, politiske anskuelse eller tilhørsforhold til en given social gruppe:

i) hvis betingelserne i litra c), led i) er opfyldt

ii) i krigs- eller konfliktsituationer, hvis ansøgeren kan godtgøre, at udførelse af militærtjeneste vil kræve deltagelse i militære handlinger, som er uforenelige med hans eller hendes inderlige moralske, religiøse eller politiske overbevisninger, eller hvis der er andre gyldige samvittighedsgrunde.

2. Følgende principper lægges som et minimum til grund for afgørelsen af, om en velbegrunderet frygt for forfølgelse bør resultere i anerkendelsen af en ansøger som flygtning:

a) Det er irrelevant, om forfølgelsen har sit udspring i staten, parter eller organisationer, der kontrollerer staten, eller i ikke-statslige aktører, hvor staten ikke kan eller vil yde effektiv beskyttelse.

b) Det er irrelevant, om ansøgeren faktisk er i besiddelse af racemæssige, religiøse, nationale, sociale eller politiske egenskaber, der afstedkommer forfølgelsen, hvis den forfølgende part tillægger ansøgeren sådanne egenskaber.

c) Det er irrelevant, om ansøgeren kommer fra et land, hvor mange eller alle indbyggere risikerer at blive udsat for udbredt undertrykkelse eller vold.

Artikel 12

Årsagerne til forfølgelse

Ved fastslåelse af, om en velbegrunderet frygt for forfølgelse er begrundet med race, religion, nationalitet, tilhørsforhold til en given social gruppe eller politiske anskuelse, skal der som et minimum tages højde for følgende elementer:

a) Begrebet race omfatter overvejelser med hensyn til hudfarve, afstamning eller tilhørsforhold til en given etnisk gruppe.

b) Begrebet religion omfatter teistiske, ikke-teistiske og ateistiske overbevisninger, deltagelse i, eller undladelse af deltagelse i privat eller offentlig gudstjeneste, enten alene eller i fællesskab med andre, andre religiøse handlinger eller udtryk for synspunkter eller former for personlig eller fællesskabspræget adfærd baseret på eller bestemt af en religiøs overbevisning.

- c) Begrebet nationalitet omfatter ikke udelukkende statsborgerskab, men også tilhørsforhold til en gruppe, der defineres ved sin kulturelle, etniske eller sproglige identitet, sin fælles geografiske eller politiske oprindelse eller sit tilhørsforhold til befolkningen i en anden stat.
- d) Begrebet social gruppe omfatter grupper, som kan være defineret ved visse grundlæggende egenskaber, som for eksempel seksuel orientering, alder eller køn, såvel som grupper af personer med fælles baggrund eller karaktertræk, der er så grundlæggende for identitet eller bevidsthed, at sådanne personer ikke må tvinges til at opgive deres tilhørsforhold. Begrebet omfatter også grupper af individer, der behandles som »mindreværdige« i lovens øjne.
- e) Begrebet politisk anskuelse omfatter det forhold, at en person nærer eller tillægges en bestemt holdning til anliggender i forbindelse med staten, dens regering eller dens politik, uanset om ansøgeren har handlet i overensstemmelse med denne holdning.

Artikel 13

Bortfald af flygtningestatus

1. Medlemsstaterne opretholder flygtningestatus, indtil eller medmindre flygtningen:
 - a) på ny frivilligt har påberåbt sig beskyttelse i det land, hvor den pågældende er statsborger, eller
 - b) efter at have mistet sit statsborgerskab frivilligt har generhvervet det
 - c) har erhvervet nyt statsborgerskab og nyder beskyttelse i det land, hvor den pågældende nu er blevet statsborger
 - d) frivilligt har genbosat sig i det land, som den pågældende forlod, eller uden for hvilket, den pågældende opholdt sig af frygt for forfølgelse
 - e) ikke længere kan nægte at påberåbe sig den beskyttelse, der ydes i det land, hvor den pågældende er statsborger, fordi de forhold, som har gjort, at den pågældende er blevet godkendt som flygtning, ikke mere er til stede
 - f) som statsløs kan vende tilbage til det tidligere sædvanlige opholdsland, fordi de forhold, der lå til grund for anerkendelsen som flygtning, ikke længere eksisterer.

I de i litra a)-f) nævnte tilfælde kan opholdstilladelsen trækkes tilbage.

I forbindelse med litra e) tager medlemsstaterne højde for, om ændringen af forholdene er af så gennemgribende og varig art, at flygtningens frygt for forfølgelse ikke længere kan anses for velbegrundet.

2. Den medlemsstat, som har indrømmet en flygtning status som sådan, har bevisbyrden for at fastslå, at en person ikke længere har behov for international beskyttelse af en af de i stk. 1 omhandlede grunde.

Artikel 14

Udelukkelse fra flygtningestatus

1. Medlemsstaterne skal udelukke enhver ansøger fra flygtningestatus:

- a) der i øjeblikket nyder beskyttelse eller bistand fra andre FN-organer eller -agenturer end De Forenede Nationers Højkommissariat for Flygtninge
- b) der af de kompetente myndigheder i det land, hvor de har taget ophold, anerkendes som personer, der har de rettigheder og pligter, der er knyttet til besiddelse af statsborgerskab i det land
- c) hvor der er alvorlig grund til at antage, at:
 - i) ansøgeren har begået en forbrydelse mod freden, en krigsforbrydelse eller en forbrydelse mod menneskeheden, som defineret i de internationale instrumenter, der er udarbejdet med henblik på foranstaltninger mod sådanne forbrydelser
 - ii) ansøgeren har begået en alvorlig ikke-politisk forbrydelse forud for indrejse som flygtning i det pågældende land
 - iii) ansøgeren har begået handlinger, der er i strid med De Forenede Nationers mål og grundsætninger.

2. Grundene til udelukkelse baseres ene og alene på ansøgerens personlige og bevidste adfærd.

3. Medlemsstaterne sikrer, at personer, der således udelukkes, har ret til at anke en afgørelse om udelukkelse fra international beskyttelse ved en domstol.

4. Anvendelsen af udelukkelse som omhandlet i stk. 1 berører på ingen måde medlemsstaternes forpligtelser i henhold til international lovgivning.

KAPITEL IV

RET TIL SUBSIDIÆR BESKYTTELSE

Artikel 15

Begrundelser for subsidiær beskyttelse

I overensstemmelse med artikel 5, stk. 2 yder medlemsstaterne subsidiær beskyttelsesstatus til personer, som søger om international beskyttelse, som befinder sig uden for deres oprindelsesland, og som ikke kan vende tilbage dertil på grund af velbegrundet frygt for følgende typer alvorlig og uberettiget overlast:

- a) tortur eller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf, eller
- b) krænkelse af en menneskerettighed, som er tilstrækkelig alvorlig til, at medlemsstatens internationale forpligtelser træder i kraft, eller
- c) en trussel mod deres liv, sikkerhed eller frihed som følge af vilkårlig vold i forbindelse med væbnet konflikt, eller som følge af systematisk eller udbredt krænkelse af menneskerettighederne.

Artikel 16

Bortfald af subsidiær beskyttelsesstatus

1. Medlemsstaterne sikrer at subsidiær beskyttelsesstatus opretholdes indtil det tidspunkt, hvor de kompetente myndigheder fastslår, at en sådan beskyttelse ikke længere er påkrævet, i hvilket tilfælde opholdstilladelsen kan tilbagekaldes.

2. Subsidiær beskyttelse kan fratages, hvis de forhold i oprindelseslandet, der førte til indrømmelse af en sådan status i henhold til artikel 15, ikke længere eksisterer, eller hvis en ændring af forholdene er af så gennemgribende og varig art, at behovet for subsidiær beskyttelse bortfalder.

Artikel 17

Udelukkelse fra subsidiær beskyttelsesstatus

1. Medlemsstaterne skal udelukke enhver ansøger fra subsidiær beskyttelsesstatus, hvor der er alvorlig grund til at antage, at:

- a) ansøgeren har begået en forbrydelse mod freden, en krigsforbrydelse eller en forbrydelse mod menneskeheden, som defineret i de internationale instrumenter, der er udarbejdet med henblik på foranstaltninger mod sådanne forbrydelser
- b) ansøgeren har begået en alvorlig ikke-politisk forbrydelse forud for indrejse som flygtning i det pågældende land
- c) ansøgeren har begået handlinger, der er i strid med De Forenede Nationers mål og grundsætninger.

2. Grundene til udelukkelse baseres ene og alene på ansørgernes personlige og bevidste adfærd.

3. Medlemsstaterne sikrer, at personer, der således udelukkes, har ret til at anke en afgørelse om udelukkelse fra international beskyttelse ved en domstol.

4. Anvendelsen af udelukkelse berører på ingen måde medlemsstaternes forpligtelser i henhold til international lovgivning.

KAPITEL V

FLYGTNINGESTATUS OG SUBSIDIÆR BESKYTTELSESSTATUS

Artikel 18

Indholdet af international beskyttelse

1. Bestemmelserne i dette kapitel berører ikke de rettigheder, der er fastsat i Genève-konventionen.

2. Bestemmelserne i dette kapitel finder anvendelse på såvel flygtninge som personer, der er berettiget til subsidiær beskyttelse, medmindre andet er anført. De rettigheder, der er knyttet til en beskyttelsesstatus, skal mindst være de samme, som de rettigheder ansøgeren var berettiget til i løbet af sagsbehandlingsproceduren, og ansøgerens ledsagende familiemedlemmer skal være berettiget til tilsvarende rettigheder.

3. Ved gennemførelsen af bestemmelserne i dette kapitel tager medlemsstaterne højde for, at nogle mennesker har særlige behov, f.eks. mindreårige generelt, uledsagede mindreårige, handicappede, ældre, enlige forældre med mindreårige børn, ofre for tortur og seksuelt misbrug eller udnyttelse, gravide kvinder og mennesker med skavanker, såvel psykiske som fysiske. Medlemsstaterne tager endvidere højde for den særlige situation, hvor enlige kvinder er genstand for betydelig kønsrelateret diskrimination i oprindelseslandet.

Artikel 19

Beskyttelse mod refolement og udvisning

Medlemsstaterne overholder princippet om non-refoulement og udviser ikke personer, der nyder international beskyttelse, såfremt dette ikke er i overensstemmelse med deres internationale forpligtelser.

Artikel 20

Information

Straks efter indrømmelse af international beskyttelsesstatus forsyner medlemsstaterne personer, der er berettiget til international beskyttelse, med klare oplysninger om bestemmelserne vedrørende de forskellige beskyttelsesordninger på et sprog, som de med sandsynlighed forstår.

Artikel 21

Opholdstilladelser

1. Så snart flygtninge og deres ledsagende familiemedlemmer har fået indrømmet deres status, udsteder medlemsstaterne en opholdstilladelse, som skal være gyldig i mindst fem år, og som automatisk fornyes.

2. Så snart personer, der nyder subsidiær beskyttelse, og deres ledsagende familiemedlemmer har fået indrømmet deres status, udsteder medlemsstaterne en opholdstilladelse, som skal være gyldig i mindst ét år. Denne tilladelse skal automatisk fornyes med intervaller på mindst ét år indtil det tidspunkt, hvor de kompetente myndigheder fastslår, at subsidiær beskyttelse ikke længere er påkrævet.

Artikel 22

Status som fastboende udlænding

Uanset artikel 3, stk. 2, litra b), i Rådets direktiv [...]/EF [om tredjelandsstatsborgere med status af fastboende udlændinge], indrømmer medlemsstaterne modtagere af subsidiær beskyttelsesstatus som fastboende udlændinge på de samme betingelser, som gælder flygtninge i henhold til det direktiv.

Artikel 23

Rejsedokumenter

1. Medlemsstaterne skal udstede rejsedokumenter til personer, der har fået indrømmet flygtningestatus, i overensstemmelse med den model, der er opstillet i tillægget til Genève-konventionen, til brug ved rejse uden for deres område, medmindre tvingende hensyn til den nationale sikkerhed eller den offentlige orden tilsiger andet.

2. Medlemsstaterne udsteder rejsedokumenter til personer, der nyder subsidiær beskyttelse, og som ikke kan skaffe sig et nationalt pas.

Artikel 24

Adgang til beskæftigelse

1. Straks efter at flygtninge har fået indrømmet status som sådanne, giver medlemsstaterne dem tilladelse til at søge lønnet beskæftigelse eller udøve selvstændig virksomhed på de samme betingelser som landets egne borgere.

2. Medlemsstaterne sikrer, at flygtninge tilbydes aktiviteter, såsom beskæftigelsesrelaterede voksenuddannelsesmuligheder, erhvervsuddannelse og praktikpladser på de samme betingelser som landets egne borgere.

3. Medlemsstaterne giver personer, der nyder subsidiær beskyttelse, tilladelse til at søge lønnet beskæftigelse eller udøve selvstændig virksomhed på de samme betingelser som landets egne borgere, og senest 6 måneder efter indrømmelse af en sådan status.

4. Medlemsstaterne sikrer, at personer, der har subsidiær beskyttelsesstatus, tilbydes aktiviteter, såsom beskæftigelsesrelaterede voksenuddannelsesmuligheder, erhvervsuddannelse og praktikpladser på de samme betingelser som landets egne borgere, og senest et år efter indrømmelse af en sådan status.

5. Når der er givet adgang til arbejdsmarkedet i overensstemmelse med stk. 1 og 3, har flygtninge og personer, der har subsidiær beskyttelsesstatus, ret til ligestilling med landets egne borgere med hensyn til løn, adgang til socialsikringsordninger vedrørende aktiviteter som lønmodtager eller selvstændig og andre beskæftigelsesrelaterede forhold.

Artikel 25

Adgang til uddannelse

1. Medlemsstaterne giver mindreårige, der nyder international beskyttelse, adgang til undervisningssystemet på de samme betingelser som landets egne borgere.

2. Medlemsstaterne indrømmer voksne, der nyder international beskyttelse, adgang til det almindelige undervisningssystem, videreuddannelse eller omskoling på de samme betingelser som landets egne borgere.

3. Medlemsstaterne sikrer ligestilling mellem personer, som nyder international beskyttelse, og landets egne borgere med hensyn til anerkendelse af diplomer, certifikater og andre kvalifikationsdokumenter udstedt af en kompetent myndighed.

Artikel 26

Socialsikring

Medlemsstaterne sikrer, at personer, der nyder af international beskyttelse, får den nødvendige bistand i form af socialsikring og midler til underhold på de samme betingelser som borgerne i den medlemsstat, der har indrømmet beskyttelsen.

Artikel 27

Læge- og psykologbehandling

1. Medlemsstaterne sikrer, at personer, der nyder international beskyttelse, får adgang til læge- og psykologbehandling på de samme betingelser som borgerne i den medlemsstat, der har indrømmet dem denne status.

2. Medlemsstaterne yder den nødvendige læge- og psykologhjælp til modtagere af international beskyttelse med særlige behov, f.eks. ledsagede eller uledsagede mindreårige, ofre for tortur, voldtægt eller andre alvorlige former for psykisk, fysisk eller seksuel vold.

3. Medlemsstaterne sørger for, at børn, der har været udsat for misbrug, vanrøgt, udnyttelse, tortur eller grusom, umenneskelig eller vanærende behandling, eller som har lidt under følgerne af væbnede konflikter, får adgang til revalideringsforanstaltninger. For at fremme deres restitution og reintegration skal de tilbydes den nødvendige psykiatriske behandling og kvalificeret psykosocial rådgivning, hvis der er behov for det.

*Artikel 28***Uledsagede mindreårige**

1. Medlemsstaterne træffer snarest muligt de nødvendige foranstaltninger til at sikre, at uledsagede mindreårige, der nyder international beskyttelse, repræsenteres af en officiel værge eller en organisation, der er ansvarlig for mindreåriges pleje og velfærd, eller at de på anden måde får behørig repræsentation.

2. Medlemsstaterne sikrer, at mindreåriges behov, i forbindelse med gennemførelsen af dette direktivs bestemmelser, opfyldes behørigt af den værge, der udpeges. De kompetente myndigheder foretager regelmæssige evalueringer.

3. Medlemsstaterne sikrer, at uledsagede mindreårige anbringes:

- a) hos myndige familiemedlemmer
- b) hos en plejefamilie
- c) i særlige centre for mindreårige eller
- d) i andre former for indkvartering, der er egnede for mindreårige.

4. Medlemsstaterne sikrer, at søskende anbringes sammen. Flytninger af uledsagede mindreårige begrænses til et minimum.

5. Hvis det stemmer overens med barnets tarv, bestræber medlemsstaterne sig på hurtigst muligt at opspore familiemedlemmerne til uledsagede mindreårige.

6. Medlemsstaterne sikrer, at de, der tager sig af uledsagede mindreårige, modtager en oplæring, der tager specielt sigte på denne opgave.

*Artikel 29***Adgang til passende indkvartering**

Medlemsstaterne sikrer, at personer, der nyder international beskyttelse, har adgang til passende indkvartering eller, om nødvendigt, modtager midler, der gør dem i stand til at skaffe sig en bolig.

*Artikel 30***Fri bevægelighed inden for medlemsstaten**

Medlemsstaterne må ikke begrænse bevægelsesfriheden inden for deres område for personer, der nyder international beskyttelse.

*Artikel 31***Adgang til integrationsfaciliteter**

1. Med henblik på at lette flygtninges integration i samfundslivet sørger medlemsstaterne for specifikke støtteprogrammer, der er skræddersyet til flygtningenes behov på

områder som f.eks. beskæftigelse, uddannelse, sundhed og social velfærd.

2. Medlemsstaterne giver personer, der nyder subsidiær beskyttelse, adgang til ækvivalente programmer senest et år efter, at denne status er indrømmet.

*Artikel 32***Frivillig tilbagevenden**

Medlemsstaterne giver personer, der nyder international beskyttelse, og som ønsker at vende tilbage til oprindelseslandet, adgang til programmer for frivillig tilbagevenden.

KAPITEL VI

ADMINISTRATIVT SAMARBEJDE*Artikel 33***Samarbejde**

Hver medlemsstat udpeger et nationalt kontaktpunkt, hvis adresse den meddeler Kommissionen, der videresender den til de andre medlemsstater.

Medlemsstaterne træffer i samarbejde med Kommissionen alle nødvendige foranstaltninger til at etablere et direkte samarbejde, herunder informationsudveksling mellem de kompetente myndigheder.

*Artikel 34***Personale og ressourcer**

1. Medlemsstaterne sikrer, at de myndigheder og andre organisationer, der står for gennemførelsen af dette direktiv, har modtaget den nødvendige grundlæggende oplæring med henblik på opfyldelse af behovene hos både mandlige og kvindelige ansøgere og deres ledsagende familiemedlemmer samt mindreårige, navnlig uledsagede mindreårige.

2. Medlemsstaterne afsætter de nødvendige ressourcer i forbindelse med de nationale bestemmelser, der indføres til gennemførelse af dette direktiv.

KAPITEL VII

AFSLUTTENDE BESTEMMELSER*Artikel 35***Diskriminationsforbud**

Medlemsstaterne gennemfører dette direktivs bestemmelser uden forskelsbehandling på grund af køn, race, nationalitet, tilhørsforhold til en given social gruppe, helbredstilstand, hudfarve, etnisk eller social herkomst, genetiske egenskaber, sprog, religion eller tro, politisk eller anden anskuelse, tilhørsforhold til et nationalt mindretal, formueforhold, fødsel, handicap, alder eller seksuel orientering.

*Artikel 36***Rapporter**

Senest den 30. april 2006 aflægger Kommissionen rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om anvendelsen af dette direktiv i medlemsstaterne og foreslår i givet fald de nødvendige ændringer. Medlemsstaterne sender Kommissionen alle de oplysninger, der er hensigtsmæssige for udarbejdelsen af denne rapport. Efter at have fremlagt den nævnte rapport aflægger Kommissionen mindst hvert femte år rapport til Europa-Parlamentet og Rådet om anvendelsen af dette direktiv i medlemsstaterne.

*Artikel 37***Gennemførelse**

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv inden den 30. april 2004. De underretter straks Kommissionen herom.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

2. Medlemsstaterne meddeler Kommissionen teksten til de nationale retsfor skrifter, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

*Artikel 38***Ikrafttrædelse**

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

*Artikel 39***Adressater**

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.
